

Kunnskapsdepartementet
Att:
Postboks 8119 Dp

0032 OSLO

Vår ref.
09/2355-3-MSOE

Deres ref.
200900767-/CAG

Dato:
14.01.2010

HØRING - ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN - ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN SOM FØLGE AV NY FORMÅLSBESTEMMELSE

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til høringsbrev av 10. november 2009. Ombudet støtter i hovedsak de endringene som er foreslått, men har noen merknader.

Formålsbestemmelsen – innfallsvinkel og unntaksadgang

Likestillings- og diskrimineringsombudet håndhever som kjent diskrimineringslovverket, og arbeider for likestilling og mot diskriminering. I vårt arbeid ser vi betydningen av at det er forståelse for og oppslutning om verdier så som respekt for menneskeverdet, åndsfrihet, likeverd og solidaritet, demokrati og likestilling, samt arbeid mot diskriminering, for å sitere deler av den nye formålsbestemmelsen i barnehageloven. At arbeidet for kunnskap og oppslutning om dette starter så tidlig som mulig, og allerede i barnehagen, er noe ombudet klart bifaller.

Ombudet ser det derfor som svært viktig at de verdiene som fremkommer av formålsbestemmelsen i loven skal gjelde for *alle* barnehager, både offentlige og private, og uavhengig av om de siste har egne formålsbestemmelser i tillegg.

Ombudet har likevel forståelse for at noen foreldre kan være uenig i at *innfallsvinkelen* til disse verdiene knyttes opp mot kristendommen eller humanismen. At private barnehager derfor kan reservere seg mot innfallsvinkelen, bidrar til å støtte opp om foreldres rett til valg av barnehage ut fra egen religiøs og filosofisk overbevisning. Ombudet ser det som positivt at unntaksbestemmelsen videreføres, slik at man kan få et mangfold av

barnehager, noe som igjen kan bidra til at flere foreldre velger å bruke barnehagetilbudet.

Ombudet ber likevel departementet vurdere om ikke det bør presiseres i lovteksten at man ikke kan gjøre unntak fra verdiene i seg selv. Dette er et sentralt prinsipp i loven, og det bør ikke herske tvil om det.

Særlige bestemmelser om tros- og livssynsformål

Adgangen til å fastsette særlige bestemmelser om livssynsformål er viktig, sett i lys av religionsfriheten, og den bidrar til et mangfold i barnehagesektoren. Også på dette punkt ser ombudet betydningen av at det presiseres at barnehager med særlige bestemmelser om livssynsformål er bundet av den felles formålsbestemmelsen i lovens § 1. Både den felles formålsbestemmelsen og de særlige formålsbestemmelsene bør fremgå i sin helhet av vedtektene for den enkelte barnehage.

Barnehagens innhold

Etter forslaget er dagens § 2 i barnehageloven videreført, dels gjennom ny formålsbestemmelse, og dels gjennom en revisjon av gjeldende § 2. Departementet uttaler at begrepet ”formidle verdier” i gjeldende § 2, sjette ledd er dekket av den nye formålsbestemmelsen. Ombudet er ikke uten videre enig i dette. Den nye formålsbestemmelsen fastslår at barnehagen skal ”bygge på grunnleggende verdier...” For å skape kunnskap og oppslutning om de grunnleggende verdiene nevnt i formålsbestemmelsen, er det etter ombudets syn viktig at disse verdiene klart blir *formidlet*, og ikke bare implisitt kommer til uttrykk gjennom barnehagens arbeid. Ombudet ber derfor departementet vurdere å beholde gjeldende formulering om formidling av verdier i § 2.

Godkjenning

Ombudet er enig i forslaget om å videreføre dagens ordning med vedtektene som en del av grunnlaget for kommunens vurdering av om barnehagen skal godkjennes. Det er viktig å sikre at den felles formålsbestemmelsen ikke settes til side gjennom lokalt fastsatte vedtekter.

For øvrig har ikke ombudet ytterligere merknader til forslaget.

Med vennlig hilsen

Elisabeth Lier Haugseth
avdelingsleder

Margrethe Søbstad
Seniorrådgiver

